

Menedékjogot Igazoló Dokumentum

Bezirkshauptmannschaft Ried i.I. Ried i.I., am 22. 11. 1956
Sich- 500/ 243 - 1956

B E S C H E I N I G U N G

Dr. G ö n d ö r László geb. am 2.9. 1913
..... zuletzt wohnhaft in Budapest hat am 22.11. 1956
bei der Bezirkshauptmannschaft Ried i.I. um Gewährung des Asyl-
rechtes angesucht.

Die vorstehenden Personalakten beruhen auf den nicht
überprüften Angaben des Inhabers.

Die Bescheinigung verliert ihre Gültigkeit als Ausweis-
papier am 20.12. 1956.

den Bezirkshauptmann:

 Göndör

Teilnehmerkarte No. 52

für COSMOS - Transport ungarischer Flüchtlinge.
ABFAHRT: ab Wien-Westbahnhof an 22.11.1956
um 11:00 Uhr.

Dieser Ausweis gilt als Fahrausweis für den Sonder-
zug von Wien bis Bremen. LE HAVRE

Résztvételi jegy. 1/1

A Magyar menekültek COSMOS-csoportja részére.
Elutazás: Wien-nyugati pályaudvarról 22.11.1956
..... 11:00 órákor.

Es es igazolvány érvényes a kiadására Wien ből-Bremenig
különvonattal. LE HAVRE

Ez a két papír a bátyám, Göndör Laci disszidálásához kapcsolódik. A fenti papírral engedték őt át Ausztriába 1956-ban, a lenti papír pedig azt igazolta, hogy menedékjogot kap.

A bátyám 1939-ben elment Bulgáriába vonattal. Azt hiszem, illegálisan jutott el bolgár hajóval Haifáig. De Haifán nem köthetett ki az illegálisan érkezett hajó, hanem csónakokra rakták őket, és azzal merészkedtek be az angol fennhatóság alatt álló palesztinok lakta területre. De lőtték őket! A Saar Hanegev kibucba került, ahol doktorátussal dolgozott, még rendőr is volt. A kibucélet nagyon tetszett neki, de visszautasították a kibuctagsági kérelmét. Ebben az időben az észak-afrikai Rommel ellen önkéntes katonákat toborzott a 8. angol hadsereg, ide jelentkezett Laci is [Erwin Rommel német vezértábornagy az észak-afrikai német csapatok -- az ún. Afrikakorps, Afrika-hadtest -- parancsnoka volt 1941--43-ban. 1942 őszén a Montgomery tábornok által vezetett 8. brit hadsereg legyőzte El-Alameinnél a Rommel által vezetett német Afrika-hadtestet, és visszavonulásra kényszerítette. Az afrikai hadszíntéren az el-alameini csata hozta el a döntő fordulatot. -- A szerk.] A győzelem után, aki megfelelt, mint a bátyám is, azt elvitték tisztí iskolába Angliába. Itt megtanulta az angol nyelvet. Amikor vége lett a háborúnak, úgy döntött, hogy mégsem lesz katonatiszt, le akart szerelni. Ivott és gyógyszerelték, így könnyű volt leszereltetnie

magát. Londonban kereste a magyarok társaságát, itt ismerkedett meg Ilonával is, aki nagyon beleszeretett.

1946-ban Laci elhagyva Ilonát, az angolok által kapott útlevéllal elment Brazíliába, ahová -- otthagya lakását, állását -- utánament Ilona is. 1948-ban Laci haza akart jönni, mert a feleségével ellentétben az ő kérelmét a kanadai tartózkodási engedélyért visszautasították, így egyedül maradt Brazíliában. Egy állás lehetősége is felmerült Magyarországon, nemzetközi jog tanításához kerestek tanárt. Laci nagyon szeretne volna ezt az állást. Az útlevele bárhová érvényes volt, kivéve az orosz megszállás alatt lévő területekre, minthogy az angolok által kiképzett katona volt, így Magyarországra sem. 1948-ban már nem mint angol katona kapott útlevelet, hanem Brazíliából jött mint gyémántcsiszoló. A hőn áhított állásból azonban itt semmi sem lett, de kapott egy külkereskedelmi tisztviselőiséget, és lefordította a 6:3 című könyvet magyarról angolra. [1953. november 25-én a londoni Wembley-stadionban a magyar futballcsapat 6:3-ra legyőzte az angolokat. -- A szerk.] Először a külkereskedelemben dolgozott, majd az állandó fenyegetések miatt -- folyamatosan angoloknak való kémkedéssel gyanúsították -- azt otthagya, elkerült az Egyesült Izzóba betanított gyári munkásnak. Ez már nem nagyon tetszett neki.

Aztán Sztálin halála után [1953] volt egy kis enyhülés, akkor a színházi világba került, és a Színművészeti Szövetség könyvtárosa lett. Előadásokat is járt tartani Shakespeare koráról, a Shakespeare darabokhoz. Ilona Kanadából táviratozott Lacinak 1956-ban, hogy "szeretlek és várlak". Lacinak elege volt 1948-tól 1956-ig gyanúsítottnak lenni, hogy ő egy kém, és már értelmiségi foglalkozású sem volt. Amikor kapott úti engedélyt a sétahajóra Bécsbe 1956 szeptemberében, még visszajött. 1956 novemberében, miután visszajöttek az oroszok [lásd: 1956-os forradalom], akkor újra elment Bécsbe. Ott menedéket kért mint "szabadságharcos". Menekülttáborba került, ahonnan felvette a kapcsolatot a kanadai nagykövetséggel. Ott Ilona hűségesen várta. Gyereket akartak, de Ilona nagy fájdalmára sosem lett. Az utolsó állása Torontóban volt, ahol az egyetemen tanította a könyvtári kategorizálás gépi útját. Hozott egy nyomtatványt, amiben a torontói egyetem köszönetet mond tiszteletbeli professzor Göndör Lászlónak, aki sosem volt egyetemi tanár, csak könyvtáros. 1989-ben hazalátogatott. Mindig is itt szeretett volna meghalni, ez így is történt. A bérelt lakásban egyszerűen elaludt.